

DANI BLANCO

Mikel Zurbano

EHUKO
IRAKASLEA,
EKONOMIALARIA

Ipar Atlantikoko merkatu bakarrerantz

ISILPEKO negoziazioetan bideratzen ari dira Amerikako Estatu Batuen (AEB) eta Europar Batasunaren (EB) artean merkataritza eremu liberalizatua eraikitzeko elkarriketak. Prozedura demokratikoa alboratuta ari dira Europar urratsak ematen. Izan ere, aurtengo otsailaren zortzian Europako Kontseilua bat etorri zen AEBen eta EBren arteko merkataritza akordio globala egiteko asmoz Legebiltzarraren ahotsa entzun gabe. Bost egun geroago bi lurraldeen arteko merkataritza eta inbertsioaren arloko liberalizazioa bizkortzea erabaki zuten Washington hirian. Ipar Atlantikoko merkataritza eta inbertsiorako elkarkidetza akordioa bideratze aldera, ekainaren erdian onetsi du Europako Kontseiluak Batzordea negoziazioetan modu ofizialean hasteko agindua. Bi eremu ekonomiko erraldoi hauen arteko merkataritza jarduera guztietan liberalizatzea eta Ipar Atlantikoan merkatu bakarra sortzea da helburua funtsean.

Azkenaldian Munduko Merkataritza Erakundearen negoziazio multilateralak etenda daude, Doha hiriburuko (Qatar) txandak aurreko hamarkadan porrota eza-gutu zuenetik. Merkataritzaren liberalizazio multilateralala oztopatuta egonik merkatuak zabaltzeko bestelako ahalegin gehigarriak egin beharrean aurkitzen dira

ritza liberalizaziorako Ipar Atlantikoko merkatu eremua eraikitzeko ahaleginetan.

Elkarkidetza akordioa berrestekotan AEBen eta EBren arteko arantzelak eta aduana eskubideak bertan behera geratuko dira bi eremuen arteko ondasun eta zerbitzuen salerosketa liberalizatuta. Merkatu bakarra sortuko litzateke eta, ondorioz, lan eta ingurugiro betekizun indartsuagoak dituzten Europako salkariak AEBetako betekizun lausoagoak eta, beraz, produkzio kostu apalagoak dituzten gaiekin lehiatu beharko dira. Europar ingurugiro eta giza *dumpingari* ateak zabaltzeko zirrikitu gehigarria litzateke, inondik ere. Europako Batzordeak berak idatzitako txosten batean horixe aurreikusten du, akordioak metalaren sektoreko jarduera galera esanguratsua eragingo lukeela onartzen duenean. Areago, akordioak herrialde partaideen araugintza eta legedia ere ukituko litzuzke, izan ere, merkaturako sarbidea errazte aldera AEBk eta EBk beraien araugintzaren konbergentzia hobesten du, arau gogorrenak merkataritza librearen aurkakoak bezala ikusten baititu. Gaur egun, AEBek nazioarteko zuzenbide esparru nagusietatik kanpo aurkitzen da kultura, lan eta ingurugiro gaietan. AEBek Lanaren Nazioarteko Erakundeak lan eskubideei buruzko konbentzio garrantzitsuak ez dituzte sinatzen, ez dute klima aldaketari buruzko Kyotoko protokoloa aplikatzen, ez dute izenpetzen kultur aniztasunaren inguruko UNESCOren konbentzioa ezta Europako herrialdeek sinatutako bestelako konpromiso batzuk ere.

Munduko balantza geoekonomikoa aldatzen ari den honetan krisi finantzarioak eragindako potentzia ekonomiko zaharrek ekimena hartzeko ahalegina litzateke elkarkidetza akordioa, merkatu bakar berriak munduko produkzioaren erdia ordezkatzeko baidake. Ekonomia emerjentei eta, batez ere, Txinari aurre egiteko diseinatu da hitzarmena. Haatik, akordioak are nekezagoa bihur lezake krisiarekin narriatzen ari den Europako oinarri soziala eta ongizatea mantentzea, merkatu lehia irekiak babes sozialak eta ingurugiro irizpideak behin betiko lehertzeko arrisku bizia dakar eta. ■

Ipar Atlantikoko merkataritza eta inbertsiorako elkarkidetza akordioa bideratze aldera, ekainaren erdian onetsi du Europako Kontseiluak Batzordea negoziazioetan modu ofizialean hasteko agindua

potentzia ekonomikoak, areago atzeraldi handiak merkatuak uzkuritu dituenen. AEBak aldebiko akordioen bide alternatibo hau jorratzen ari dira azkenaldian. Pazifikoko arroan merkatua zabaltzeko bidea irekitzen ari dira, baina Ameriketako liberalizazio asmoa –ALCA egitasmoa– atzean geratu zen Hego Amerikako ezkerreko gobernuen adostasun ezagatik. Tes-tuinguru honetan ari dira AEBak merkata-

